

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Listopad

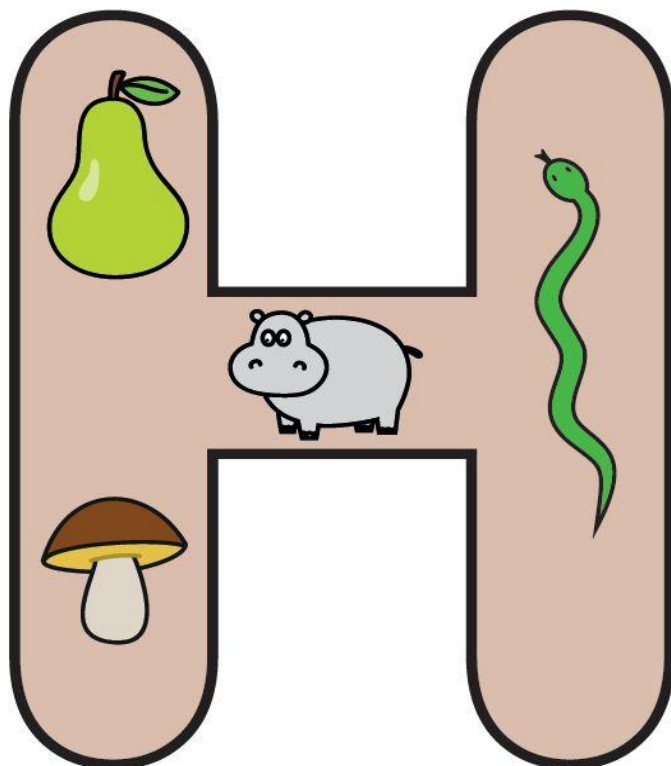
Vítr nám odvál hlásku H, CH

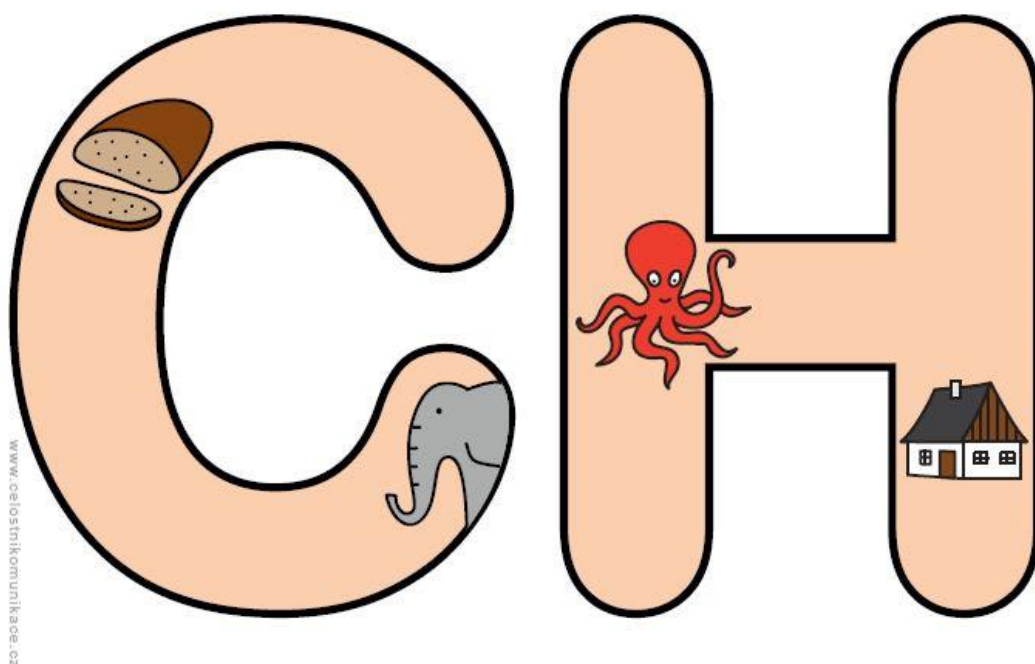
Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

www.celostnikomunikace.cz

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Artikulační cvičení

Důležitá je motorika mluvidel.

Cvičíme pomalu a přesně.

JAZYK:

-
- HOUPAČKA – vypláznout jazyk, olizovat spodní ret, doprava, doleva.
- STĚRAČE – olizovat horní ret doprava, doleva (špička jazyka směřuje nahoru k nosu).
- MLSNÁ KOČIČKA – olizovat rty dokola (můžete rty potřít nutelou, medem, marmeládou).
- OPIČKA – udělat „bouličku“: zavřít pusu, jazykem tlačit do tváří pod nos, na bradu.
- HODINY – uvolnit jazyk a pohybovat jím pomalu zprava doleva.
- SEKAČKA – uvolnit jazyk a pohybovat jím rychle zprava doleva.
- KONÍK – „klapat“ jazykem, jako když „klape“ koník kopýtky.
- ČERTÍK – rychle vtahovat a zatahovat jazyk, přitom cvrknat o horní ret – bllllbl.
- ČERTÍČEK – Pohyb jazyka dopředu a dozadu = z pusy ven a zpět.
- RAKETA – Vypláznout jazyk a dělat střídavě špičku a zploštit ho (napnout a povolit).
- MISTIČKA – zvednout okraje vypláznutého jazyka nahoru.
- RULIČKA – rozplácnout vypláznutý jazyk a stáhnout rty.
- MALÍŘ – jezdit jazykem pomalým tempem vpřed a vzad po horním patře.

RTY:

- KOMÍNEK – vyšpulit rty, povolit – stavba komínku.
- PUSA – poslat pusinku mamince.
- PÍŠTALKA – pískat na rty.
- KONÍK – vibrovat s volně, k sobě přiloženými rty při výdechu = jako když frká koník.
- SPÁLENÝ PRST – foukat si na prst.
- PEJSEK – roztáhnout rty do široka + úsměv = pejsek cení zoubky.
- BRNKÁNÍ – uvolnit rty a brnkat prstem o dolní ret (brm, brm).
- KAPŘÍK – vyšpulit rty, lehce otvírat a zavírat šterbinu ze rtů.
- KLAUN – střídát velký úsměv a bez úsměvu.
- TELE – stahovat koutky střídavě doprava a doleva.
- SCHOVÁVANÁ – vtahovat rty dovnitř = aby nebyly vidět.

ČELIST

- JABLKO – co nejvíce otevřít čelisti (při otevřených rtech) = jíme velké jablko.
- GARÁŽ – pomalu otvírat a zavírat čelisti (při otevřených rtech).

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

- KOUSÁNÍ – spouštět a přitahovat dolní čelisti při sevřených rtech.
- ZIMA – cvakat zuby.
- KRAVIČKA – pohybovat spodní čelistí vpravo a vlevo.

TVÁŘE

- FAJFKA – nafouknout obě tváře a pouštět vzduch ven po troškách přes uzavřené rty.
- BALÓNEK – střídavě nafukovat levou nebo pravou tvář, pak obě dohromady.
- KAPR – vysát vzduch z tváří a vmáchnout je, rty vytvoří „osmičku“.
- ŠAŠEK – střídat úsměv a mračení.
-

MĚKKÉ PATRO

- Kloktání.
- Pití nápojů slámkou.
- Šeptání.
- Foukání brčkem do vody = dělat ve vodě bubliny.

Dechová cvičení

SPRÁVNÝ PRODLOUŽENÝ NÁDECH NOSEM, BEZ ZVEDÁNÍ RAMEN!!!!!!

- ZRCÁTKO – dýcháme na zrcátko – zamlží se. Můžeme na něj něco nakreslit.
- ZIMA – dýcháme si do “zmrzlých dlaní”.
- SVÍČKA – lehce foukáme do plamínku – plamínek tancuje. Silně – sfouknutí plamínku.
- BUBLIFUK – soutěžíme, kdo udělá největší bublinu – aby bublina nepraskla.
- PEŘÍČKO – foukáme do peříčka – kdo ho nejrychleji dofouká do cíle.
- BUBLÁNÍ – brčkem foukáme do vody – děláme bubliny.
- FOTBAL – foukáme do malé vatové nebo papírové kuličky – do branky.
- NAFUKOVÁNÍ – nafukování balónku – nádech – pauza – výdech.
- LODIČKA – foukání do papírové lodičky na vodě.

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

CH

Hlávka Ch je tvořena na měkkém patře. Někdy se stává, že dítě neumí vyslovit správně hlávku K, G, Ch. Všechny tyto tři hlávky jsou tvořeny na stejném místě. Hlávku Ch můžeme vyvodit nápodobou zvuku a to tak, že dítě zkouší napodobit zvuk, který dělá prasátko. Pozor občas se stává, že dítě při „chrochtání“ vdechuje vzduch dovnitř. Správně by však mělo vzduch vydechovat ven. Lépe se mu to podaří, když si dá před ústa ruku a při vyslovení Ch ucítí výdechový proud na své ruce.

K vyvození hlávky Ch můžeme využít hlávku K (pokud ji ovšem dítě umí správně vyslovit), a to tak, že dítě otevře ústa, nechá jazyk ležet volně, a prodlouženě vysloví hlávku K – ozve se KchCh.

POSTAVENÍ MLUVIDEL

- Ústa jsou mírně otevřená
- Jazyk volně leží v ústech
- Jazyk můžeme položit za dolní ruby

Při nácviu, zavřeme ústa, nadechneme se nosem, jazyk máme za dolními zuby a přirozeně napodobujeme zvuky:

NAPODOBOVÁNÍ ZVUKŮ

- SMÍCH – cha , cha, cha
 - Che che che
 - Chi chi chi
 - Cho cho cho
 -
- POVZDYCH – Ách , ách, ách
 - Ach jo, ách jo, ách jo
- ZAHŘÍVÁME SI RUCE – dýcháme do rukou ch, ch, ch, ch, ch ,ch
- PROSÁTKO – Chro, chro, chro

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

PROCVIČOVÁNÍ HLÁSEK

Básnička:

Michal bouchal, buch, buch, buch

a pochytil mnoho much.

Opakování ve slabikách, slovech, větách

áCh, éCh, íCh, óCh, úCh (pokud se daří tyto slabiky, zkuste zařadit hlásku Ch na konec slov)

CHA, CHE, CHI, CHO, CHU

chata, chalupa, chápe, chapadlo, chameleón, chasník, chamtivý, Cheb, chemie, chechtá, chodí, chod, chodec, chodník, chutná, chyba, chystá, chystat, chytit, chyták, chýše, chytá, chová, chomout, chobot, chodec, chodí, chodit, chochol, chocholouš, Chodov, Choceň, chuť, chutnat, chutný, chudý, chudoba, chumelí, chumelenice, chůva, choulí, chládek, chladný, chladí, chladivý, chvátá, chvála, chleba, chlebíček, chválí, chvojí, chlup, chloupek, chmel, chlapec, chochol, chleba, chladí, chrápe, chrochtá, čichá, kýchá, píchá, píchne, dýchne, kýchne, bouchne, suchá, hluchá, suché, suchý, míchá, nechá, pýcha, ropucha, kuchyně, nechápe, pochopí, buchty, kuchtík, kuchař, lechtá, lachtan, pochoduje, chemie, moucha, roucho, pochod, ucho, ořechy, blecha, blechy, ticho, tichý, tichá, ochota, pochod, pěchota, hluchavka, mucholapka, východ, Náchod, pochopí, uchopí, mechový, nachový, záchod, buhta, nehty, kachna, bočník, lechtá, vchod, obchod, nadchod, podchod, vchází, přechází, obchází, píchne, duchna, lehký, Michal, Míša, Michalka, zamíchá, pomíchá, nemíchá

Pojedeme na chalupu. Chodec chodí po chodníku. Michal ochutnal buchty. Polechtala mě moucha. Mám na uchu mouchu. Prase chrochtá. Máma míchá těsto na buchty. Michalka přechází přechod. Na chalupě v zimě chumelí. Pejsek čichá v houští. Kuchař vaří v kuchyni. Lehnu si na chvíli do mechu. Vojáci pochodují. Učíme se chemii. Ten chleba je suchý. Na poušti je sucho. Pejsek má dlouhé chlupy. Musíme přecházet přes přechod. Dnes stále kýchám.

Na chatě je v noci ticho. Na chleba namažeme máslo a sýr. Ropucha je chráněné zvíře. Michalovi říkáme Míšo. Ta hádanka je chyták. Chocholouš má na hlavě chochol. Pan kuchař pracuje v kuchyni.

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

H

Toto je jediná hláska, která je tvořena v hrtanu. Při navozování této hlásky jsou ústa mírně otevřená, jazyk je v klidové poloze – vyslovíme hlásku H. Rukou si přitom může dítě ohmatat krk, tím si dítě lépe uvědomí, místo, kde se H vytváří. Pokud se dítěti tuto hlásku nedaří vyvodit, vyslovte ji vy a nechte dítě ohmatat vibrace na Vašem krku.

POSTAVENÍ MLUVIDEL

- Ústa jsou mírně otevřená
- Jazyk volně leží v ústech
- Jazyk můžeme položit za dolní ruby

Při nácviku, zavřeme ústa, nadechneme se nosem, jazyk máme za dolními zuby a přirozeně napodobujeme zvuky:

NAPODOBOVÁNÍ ZVUKŮ

- SOVA HOUKÁ – hú, hú, hú
- SMÍCH – hi, hi, hi
_ ha ha ha
He he he
- MÍČEK SKÁČE – hop, hop, hop
- PES ŠTĚKÁ – haf, haf, haf
- DIVÍME SE – aha, ehe, ihy, ohu
- VOLÁME NA KONĚ – hije, hije, hije

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

PROCVIČOVÁNÍ HLÁSEK

Básnička:

Hynek Hanu houpá,
houpy, houpy, hou.
Ta kouká a houká,
hou a hou a hou.
Mnoho Hynku nehoupej,
a ty Hanko nehoukej.

Opakování ve slabikách, slovech, větách

Slova vytleskáme

HA, HE, HI, HO, HU, áH, éH, íH, óH, úH

had, hádát, hasí, hasič, havran, haló, hák, háček, Honza, hodí, hodný, houpe, holí, holič, houká, hovoří, husa, hustý, hubený, hudba, hudebník, housle, houslista, hlemýžď, hlodá, hledá, hlína, hlava, hraje, hraboš, hrabe, hovor, houba, hůl, hůlka, houska, houpačka, houpat, hloubka, hluboký, housenka, hajný, hanba, Hana, Hodonín, hotel, holka, hranice, hřib, hřiva, hřeben, hřebík, noha, nohy, vlahý, vlohy, poloha, záloha, obloha, výloha, oheň, ohýnek, náhoda, jahody, rohlíky, jehně, nehne, ohne, pohne, pohnout, zdvihnout, uhnout.

Honza hází míč. Dědeček má hůlku. V lese roste hodně hub. Houpeme se na houpačce. Za Prahou je vidět duha. Bazén je hluboký. Hudebník hraje na housle. Máma koupí rohlíky a housky. Ta husa je hubená. Křeček je hlodavec. Bolí mě hlava a nohy. Hraboš hrabe na zahradě. Na zahradě rostou jahody. Oheň dobře hoří. Hanka umyla podlahu i nádobí. Hynka bolí hlava. Nemluv tak nahlas. Mám rád koblihy. Honzík bolí noha, opírá se o hůl.

Tematická cvičení

- Příloha č. 1 – Pracovní list H
- Příloha č. 2 – Pracovní list CH
- Příloha č. 3 –Spoj pejska s jeho věcí – rozvoj zrakové diferenciacce
- Příloha č. 4 – Stíny
- Příloha č. 5 Grafomotorika – vláček
- Příloha č. 6 Pojmenuj jednotlivé hračky a vybarvi
- Příloha č. 7 Určování dlouhých a krátkých slabik

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

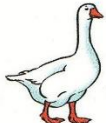
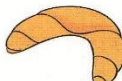
Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Příloha č. 1 – Pracovní list H

Hláška **H**

- Otevři doširoka pusinku a zavolej: Haló, haló, haló!
Přilož si zároveň ruku na krk a můžeš cítit chvění.

				
HAD	HASIČ	HUSA	HOTEL	HŘEBEN
				
NOHA	KOHOUT	POHÁDKA	OHEŇ	ROHLÍK

- Spoj osoby s věcí, která patří k jejich profesi. O každém povolání zkus říct všechno, co o něm víš.

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

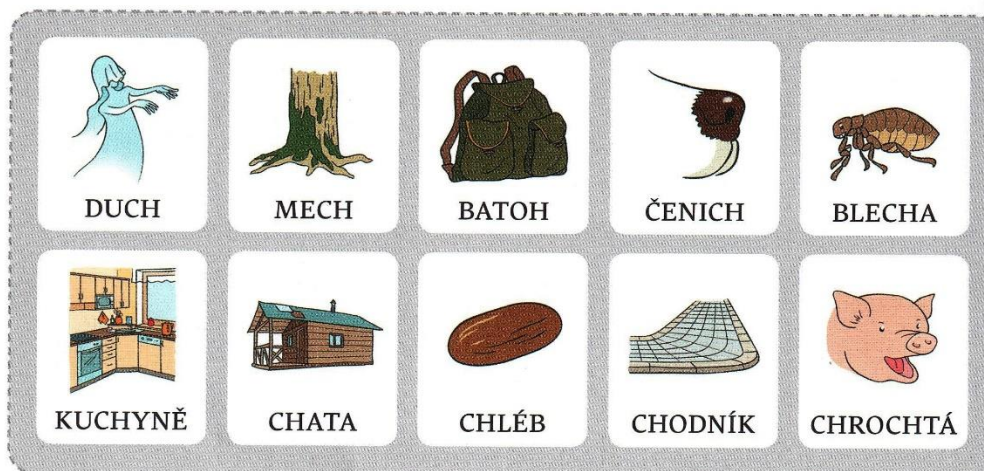
Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Příloha č. 2 – Pracovní list CH

Hláška **CH**

- Otevři doširoka pusinku a dýchej si na ruku teplý vzduch.
Ozve se: CHCHCH.

- Najdi jednotlivé výřezy na obrázku. Obrázek popiš celými větami.

(Nápověda: Venku chumelí. Na chodníku sedí ropucha. Za oknem je přechod pro chodce. Na kuchyňské lince leží pekáč s buchty. Na lince je chleba. Maminka míchá. V kuchyni poletuje moucha.)

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Příloha č. 3 – Spoj pejska s jeho věcí – rozvoj zrakové diferenciacce

SPOJ BENA A JEHO VĚCI

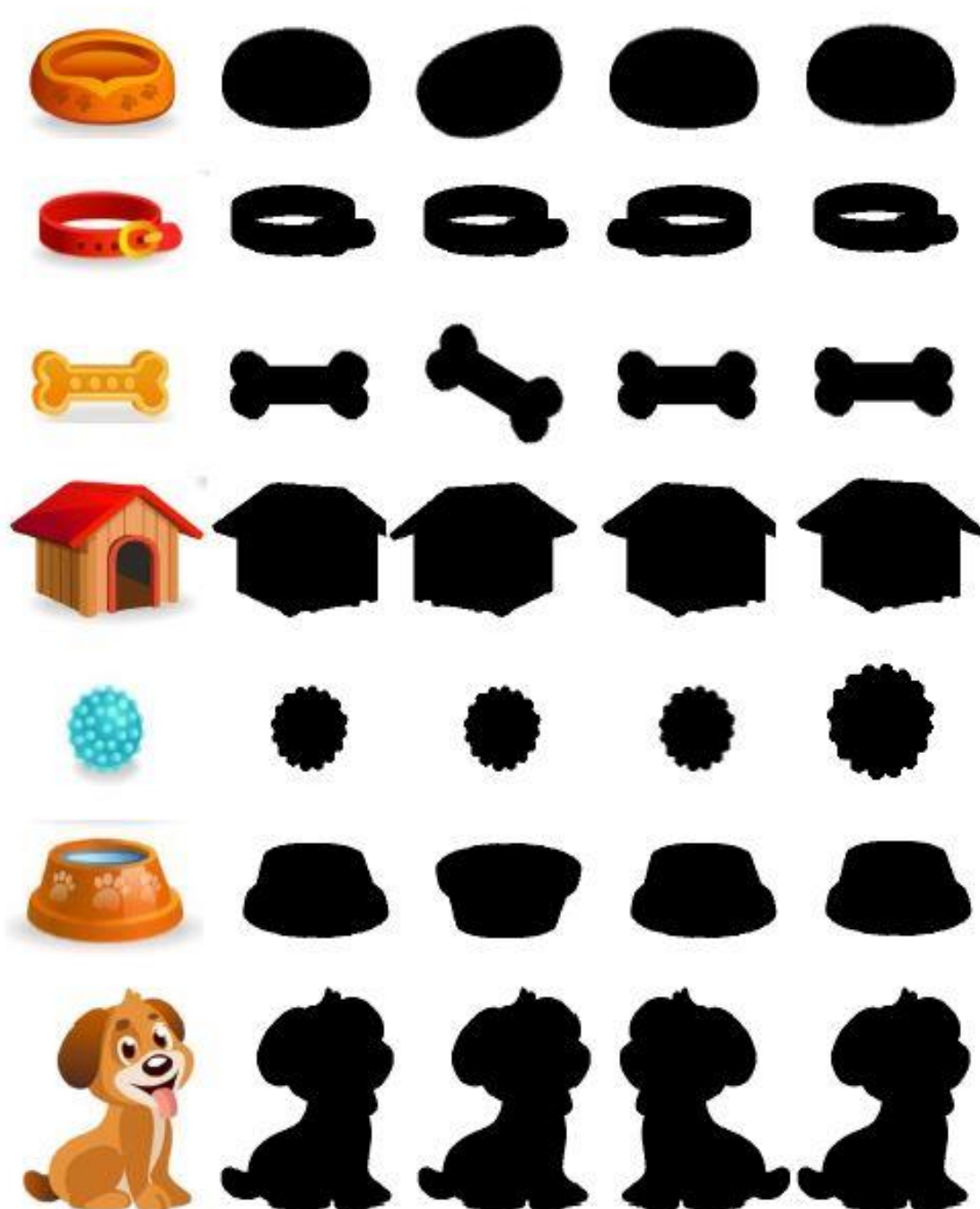
Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Příloha č. 4 – Stíny

Který stín je odlišný a nemůže patřit ke vzoru?

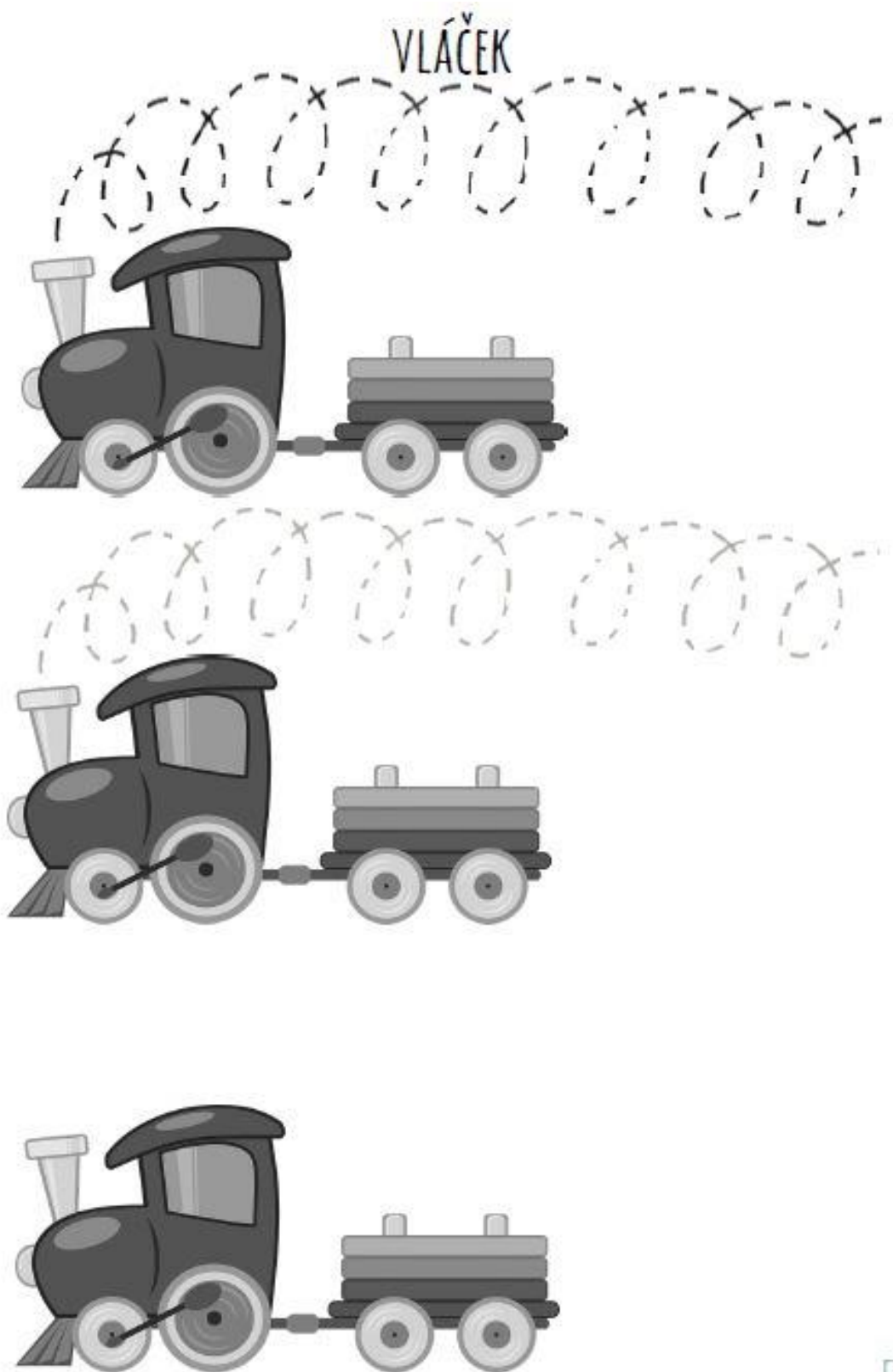

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Příloha č. 5 – Grafomotorika – vláček

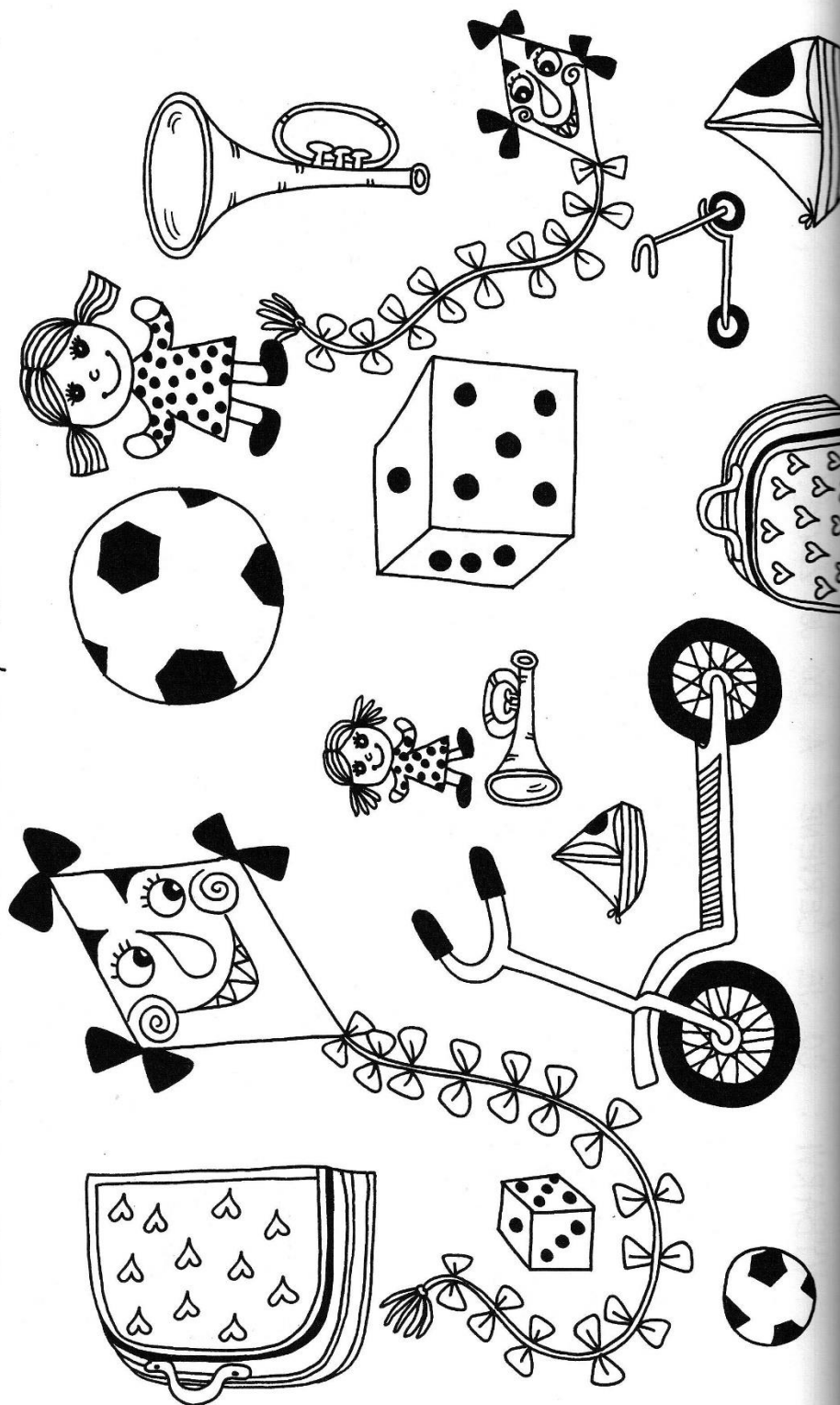
Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Pracovní list č. 6 – Pojmenuj jednotlivé hračky a vybarvi

POJMENUJ JEDNOTLIVÉ HRAČKY. (MALÝ-VELKÝ)
VELKÉ HRAČKY VÝBARVI ČERVENĚ, MALÉ ZELENĚ.

Plán logopedické prevence v mateřské škole

ZŠ a MŠ Krásný Dvůr

Zpracovala: Monika Zlá, DiS.

Příloha č. 7 – Určování dlouhých a krátkých slabik

MŮŽEME SI VYZKOUŠET PŘÍŘADIT KE SLABIKOVÝM SCHEMATŮM
I DELŠÍ SLOVA.
DEJ POZOR NA ČÁRKY. NĚKTERÁ SLOVA BUDOU DLOUHÁ NA ZAČÁTKU
A JINÁ NA KONCI SLOVA.

26 SLABIKY

Obrázky vybarvi dle schémat :

červená

modrá

zelená